

tvoje rôke vse temnejše noč postajajo
 tudi ti nenadoma odideš v noč
 vseeno če si tu ob moji strani
 vseeno če ti s prsti brodim po laseh
 tvoj plašč pa tvoji čevlji in nogavice so na stolu
 v noč odhajaš

ulice so puste pusta so drevesa njegov in moj mrak
 a jaz razpet sem na vseh vratih
 ker ti si onkraj vseh teh vrat

Ivan Goran Kovačić (1913—1943)

JAMA I

(Odlomek) Kri moja luč je in temà je moja.
 Skópali iz očesnih so votlin
 mi s srečnim vidom blago noč pokoja;
 zenico v mozgu žge do bolečin
 od kapelj dneva ogenj podivjani.
 Ugasnile oči so mi na dlani.

Gotovo v njih so še drhtele ptice,
 odblesk neba lahnó se zamajál,
 ko sem zaznal: s sinjino v dno zenice
 se je potopil mi obraz krvav.
 Smejó oči se v dlani sončnim nitim,
 a solze mi ne morejo več liti.

Samo med prsti kaplje goste, vroče
 kapljale so, da rabelj nož zato,
 razdražen od votline zevajoče,
 zabode v vrat še z večjo mi slastjo;
 a mene te krvi milina gane,
 da čutil kaplje sem ko solze slane.

Pred grozovitim mrakom žarek zadnji
 bil noža bliskovitega je blesk
 in krik, bel še v slepoti nenavadni,
 in rabljev bele bele kože lesk;
 bilí so namreč do pasu vsi goli
 in nagi nam tako oči so boli.

O bolni sij, tako ostró zasvetil
 nikoli nisi v jutranjici dne
 ne v ognju, blisku; kot bi lil solzé
 ognjene, z njimi žar v votlinah netil:
 a skozi ta pekel so bliski klali
 in kriki drugih mučenicov žgali.

Ne vem, doklej je besni ogenj trajal,
 ko bule poženo mi iz votlin,
 trde in grozne, da sem se zamájal,
 začutil, da v dlaneh oči držim
 in rekel: »Slep sem, ljuba moja mati,
 kako čem tebe zdaj objokovati...«

A luč mogočna ko zvonov nešteto
 z zvonikov belih pamet prežari:
 S Siona sem uzrl svetlobo sveto,
 božansko luč, svetlobo, ki jasni!
 Svetlečo ptico! Mesec! Svetlo reko!
 Drevo! Luč, kot je materino mleko!

A nisem nádejal se te bolesti:
 krvnik mi reče: »Zgneti si oči!«
 Za malo pal bi predenj brez zavesti,
 ko gosta sluz že pest mi ovlaži;
 in nič več nisem vedel, kaj je z mano:
 zgrmel sem v brezno kot v mrtvaško jamo.

Jure Kaštelan (1919)

DINAMIT Ko sen zbledi,
 ko zora znese
 dan
 pod krilom hoste,
 po sredi ceste
 bom galopiral tudi jaz
 mobiliziran.

Čelada.
 Ne, jaz ne koljem.
 O, kum, nad poljem
 je crknilo nebo.